

Bankacılar “Tarımsal Finansmanda Sürdürülebilirlik” İçin Biraraya Geldi



EBRD Türkiye Yönetici Direktörü Jean-Patrick Marquet

Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası'nın (EBRD) 2010 Kasım ayından bu yana Türkiye'de uyguladığı Türkiye Mikro ve KOBİ Finansman Programı (Turkey MSME Finance Facility) ve Türkiye Tarım İşletmeciliği KOBİ Finansman (TurAFF) kredi programlarının kapanış çalışmaları çerçevesinde banka ve sigorta kuruluşları, tarımsal meslek örgütleri, tarımsal sanayi ve ticaret kuruluşları ve seçkin akademisyenlerin katılımıyla uluslararası bir konferans gerçekleştirildi. 12 Nisan 2017 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilen ve “Tarımsal Finansmanda Sürdürülebilirlik” başlığıyla duyurulan etkinlik, 2011 ve 2013 yıllarında gerçekleştirilenlerle birlikte EBRD'nin son 6 yılda Türkiye'de düzenlediği üçüncü tarımsal finansman konferansı oldu. Konferansın açılış ve hoşgeldiniz konuşmalarını EBRD Türkiye Yönetici Direktörü Jean-Patrick Marquet, Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu'ndan Bölüm Başkan Yardımcısı Irene Zissimos ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'ndan Daire Başkanı Bekir Engürülü gerçekleştirdi. EBRD Yönetici Direktörü Marquet konuşmasında, EBRD'nin Türkiye'de tarımsal işletmelere gerek doğrudan

gereksiz bankalar yoluyla sağladığı finansman miktarının 1 milyar Euro'yu aştığını belirtti. Açılış konuşmalarının ardından, Boğaziçi Üniversitesi İktisat Profesörü Prof. Dr. Gökhan Özertan “Türkiye'nin Tarım Vizyonu ve Geleceği” başlıklı özel konuşmasında (keynote speech) hassas tarım, dijital tarım ve tarımda inovasyon gibi konulardan uluslararası örnekler sunarak, tarımsal üretimin geleceğine yönelik beklentileri katılımcılarla paylaştı. Bu konuşmayı her biri alanında önde gelen uzman ve akademisyenlerin oluşturduğu “Tarım ve Tarımsal Finansmanda Yeni Ufuklar” paneli izledi. Ankara Üniversitesi'nin önceki rektörü Prof. Dr. Cemal Taluğ'un moderatörlüğünü yaptığı panele EBRD Enerji Verimliliği ve İklim Değişikliği Direktörü Terry McCallion, Ankara Üniversitesi Gıda Güvenliği Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Nevzat Artık, Frankfurt School Kıdemli Tarımsal Finansman Uzmanı Ömer F. Demirhan ve SÜTAŞ Kurumsal İlişkiler Koordinatörü Fatma Can Sağlık konuşmacı olarak katıldı. İklim değişikliğinin tarıma etkileri, iklim-akıllı tarım konsepti, tarımda enerji verimliliği, gıda güvenliği ve sağlığı, tarımsal değer zinciri finansmanı gibi

konularda gelinen aşamayı ve başarılı örnekleri katılımcılarla paylaşan uzmanlar, Türkiye'deki tarımsal işletmeler ve bankalar için somut önerilerini ve gelecek vizyonlarını da sundular.

Konferansın öğleden sonraki bölümü, konferansın mekan sponsoru olan Türkiye İş Bankası'nın Yönetim Kurulu Başkanı Ersin Özince'nin konuşmasıyla başladı. Özince, bankacılık sektörü açısından tarımsal finansmanın önemini anlatan konuşmasında “Hiç olmayacak imkanlarla gayrimenkul finansmanı yapan bankacılık sektörünün, fevkalade olur bir ekonomisi olan tarım konusunda çok daha aktif olması gerekir” dedi. Özince ayrıca, zaten düşük seviyede seyreden geciken krediler oranının tarımsal kredilerde bir miktar yükselmesinden de korkulmamasını tavsiye etti. Konferansın son panelinde “Tarımsal Veri ve Kredi Mekanizmaları” konularında Türkiye'deki farklı finansal kurumların gerçekleştirdiği çalışmalar ve bankacılık sektörüne tarım için sunulan fırsatlar ele alındı. Frankfurt School Kıdemli Proje Yöneticisi Erdal Koçoğlu'nun moderatörlüğünü yaptığı panele Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Yapısal Ekonomik Araştırmalar Genel Müdürü Doç. Dr. Semih Tümen, Kredi Kayıt Bürosu (KKB) Genel Müdür Yardımcısı Koray Kaya, Kredi Garanti Fonu (KGF) Genel Müdür Yardımcısı Caner Teberoglu ve Türkiye İş Bankası, KOBİ Bankacılığı'ndan Sorumlu Genel Müdür Yardımcısı Murat Bilgiç konuşmacı olarak katıldı. TCMB'nin Gıda ve Tarımsal Ürün Piyasaları İzleme ve Değerlendirme Komitesi kapsamında gerçekleştirdiği çalışmalar, KKB'nin bankalara TARDES (Tarım Kredileri Değerlendirme Sistemi) markası altında sunduğu tarımsal veri ve kredi değerlendirme hizmetleri, KGF'nin mevcut KOBİ'ler tarafından yoğun olarak kullanılan kefalet hizmetlerinin ve sistemlerinin tarımsal işletmeler için de yaygınlaştırılması ve İş Bankası'nın



Türkiye İş Bankası Yönetim Kurulu Başkanı Ersin Özince



Konferansın ilk bölümünde Türk tarımının geleceği için yeni ufuklar tartışıldı

tarım bankacılığı ve tarımsal müşteri derecelendirme (skoring) alanlarında yaptığı çalışmaların detaylı bir şekilde paylaşıldığı panel konferansa katılan bankalar ve diğer finansal kuruluşlar tarafından ilgiyle takip edildi. Konferansın kapanış konuşmasını EBRD Sigorta, Finansal Hizmetler ve Türkiye Direktörü Noel Edison gerçekleştirdi. Edison, yaptığı kapanış konuşmasında, EBRD'nin geçen yıl tüm dünyada gerçekleştirdiği toplam 9,4 milyar Euro tutarındaki finansman desteğinin %20'sini Türkiye'ye sağladığını ve bunun Türkiye'nin EBRD açısından önemini ve ülkeye duyulan güveni gösterdiğini belirtti. Konferans son 7 yıldır MSME ve



EBRD Direktörü Noel Edison ve AB Türkiye Delegasyonu Bölüm Başkan Yardımcısı Irene Zissimos

TurAFF programlarına destek veren paydaşlara sunulan teşekkür plaketiyle sona erdi. Bu kapsamda teknik destek hizmetlerinin donörleri olan Avrupa Birliği (AB) ve Birleşik Devletler Uluslararası Kalkınma Ajansı (USAID), teknik destek hizmetlerini sunan Frankfurt School of Finance & Management, programlar boyunca Türk bankaları için geliştirilen TARDES veri ve kredi sistemi hizmetlerini devralacak olan Kredi Kayıt Bürosu (KKB) ve konferansın mekan sponsoru Türkiye İş Bankası'na desteklerinden dolayı plaketer sunuldu. ♦

Tarım bankacılığının iki gözde programı: MSME ve TurAFF

2010 Kasım ayından bu yana EBRD'nin Türk bankalarına hem finansman kaynağı hem de teknik destek sağladığı MSME ve TurAFF finansman programları, bankaların şimdiye kadar tarım işletmeleri için en çok tercih ettiği uluslararası fon kaynaklarından birisi oldu. Özellikle Türkiye'nin az gelişmiş bölgelerinde ve kırsal alanlarında bulunan işletmelerin krediye erişimi açısından bankalara uygun koşullarda finansman sağlamayı hedefleyen bu programlardan şimdiye kadar dokuz Türk bankası faydalandı. Fon sağladığı banka ve finans kuruluşlarının geleceğe yönelik kapasitelerini de geliştirmeyi hedefleyen EBRD, MSME ve TurAFF programlarından faydalanan bankalara tarımsal altyapılarını, süreçlerini ve ürünlerini geliştirmeleri için teknik destek hizmetleri sağladı. Avrupa Birliği (AB) ve Birleşik Devletler Uluslararası Kalkınma Ajansı'nın (USAID) sağladığı mali yardımlar sayesinde sağlanan bu teknik destek hizmetleri Frankfurt School of Finance & Management'in Türkiye'de yerleşik ulusal ve uluslararası uzmanları tarafından gerçekleştirildi.

Teknik destek kapsamında bankalara sağlanan başlıca hizmet Türkiye'deki tarım sektörüne özel kredi değerlendirme sistemlerinin geliştirilmesi oldu. Bu sistemler için gereken tarımsal verilerin toplanması ve analizleri de yine program kapsamında sağlanan desteklerle yerine getirildi. Geliştirilen kredi sistemleri ve veri hizmetlerinin tüm bankacılık sektörüne fayda sağlaması amacıyla, EBRD Türkiye'deki ilk ve tek kredi bürosu olan ve tüm bankaların üyesi olduğu Kredi Kayıt Bürosu (KKB) ile anlaştı. Tarım Kredileri Değerlendirme Sistemi (TARDES) adıyla markalaştırılan bu hizmetler şimdi KKB tarafından tüm sektörün kullanımına açılmış durumda. Türk bankalarına sağlanan diğer önemli hizmetler ise, tarımsal kredi tiplerinin ve süreçlerinin geliştirilmesi, banka personellerine sınıf ve işbaşı eğitimlerin verilmesi, eğitici eğitimleri yoluyla kurum içi eğitimlerin yetiştirilmesi, tarımsal değer zinciri projelerinin geliştirilmesi, tarımsal yatırım projelerinin analizi ve tarım sektörüne özel analiz raporlarının geliştirilmesi oldu.